

Szerkesztőség és kiadó-hivatal:

Budapest, V. ker. főút 30. sz.

II. emelet, 18. ajtó,

hová az előfizetési pénzek, kéziratok és felszólamlások küldendők.

Bérmentetlen levelek el nem fogadtatnak.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

SZOMBATI UJSÁG.

ZSIDO VALLASI, KÖZSÉGI, TÁRSADALMI ÉS KÖZMÜVELŐDÉSI
HETILAP.

Előfizetési díj:

Egy évre 6 frt
Fél évre 3 „
Negyedévre 1 „ 60 kr.
Egyes szám 12 „

Hirdetési díj:

Egy kéthasábos petsorsor . . 10 kr.
Többszörös hirdetésnél . . 7 „
Nyílttér sorja 20 „
Bélyegdíj 30 „
minden beigtatás után.

Tartalom: Az izr. siketnémák orsz. intézete. — A kamat (uzsora) tilalmához. Stern Mórtól. — A magyar izr. hitközségi hivatalnokok orsz. egyesületének közgyűlése. — A magyar izraelita hitközségi hivatalnokok országos egyesületének alapszabályai. — A jó példa hat. Schneider Jakabtól. — Különfélék. — Szépiroda mi Csarnok: Isten büntető keze. Szerkesztői posta.

Az izr. siketnémák orsz. intézete.

„ושמעו ביום ההוא ההרשים דברי ספר.”

„Az nap hallani fogják a siketek a könyvek szavait.”

Isaj. 29. 18.

Nehéz volna meghatározni, valjon a siketnéma vagy a vak nyomorultabb teremtese az emberi társadalomnak. Az egyik a legfőbb szellemi, a másik a legkellemesebbérzéki benyomásokat kénytelen nélkülözni, pedig csak e kettő együtt teszi a világot, szerzi meg az embernek azon élvezeteket, melyek az életet kedvessé teszik előtte.

Ha nem is lehet határozottan megállapítani, melyik a szerencsétlenebb a két nyomorék közt, annyi mégis áll, hogy egyik is, másik is boldogtalan s hogy mindkettő az emberek könyörületét méltán megérdemli

S az emberi társadalom, mely mindig és minden körülmény között a humanitást tartotta legszentebb feladatának, már ős idők óta azon fáradozott, hogy e nyomorékok nehéz sorsát is elviselhetővé tegye, hogy a természetnek reájok mért csapását, lehetőleg enyhítse. De őket az emberi társadalom hasznavehető tagjaivá tenni, csak az újabb korban sikerült: a siketeket szemekkel hallani, a vakokat füleikkel látni tanítják, hallani és látni tanítják úgy, hogy ebbeli fogyatkozásuk, ha nem is végképen, de annyira elenyészik, vagyis inkább annyira pótoltatik, hogy keresetképesekké válnak s nem kénytelenek többé az emberek kegyelméből életüket tengetni.

A zsidó humanitás, bár öndicséretnek lássék is, minden tekintetben példás. Nincsen vívmány e téren, mely a zsidóság kebelében meg nem honosodott s a budapesti izr. siketnémák orsz. intézete csak újabb bizonyítéka ez állításnak.

Vagy nem érdemel-e dicséretet, ha egy maroknyi nép, mely a legjobb esetben is üldöztetik és gyűlöltetik, mely, mihelyt a korrallal haladni törekszik, minden lépten-nyomon szánt-szándékosan elébe gördített akadályokba ütközik, melynek erényeit is hibáknak deklarálják, szóval, melyet minden erőből az emberiség páriájává tenni iparkodnak, — az emberiség legszebb tulajdonaival bir és azokat fényesen érvényesíti?

Nem csak dicséretet, de magasztalást érdemel a zsidóság eme jó tulajdonságaért s mi egy percig sem habozunk, ne ezzel adózni.

Nagy ünnep volt f. hó 27-én a budapesti izr. siketnémák orsz. intézetében s mind azok, kik ez ünnepnek szem- és fültanui voltak, zsidók és nem-zsidók egyaránt osztoztak ama gyönyörteljes élvezetben, melyet a zsidó humanitás ez újabb fényes nyilvánulása nekik okozott.

„Ezen intézet létesítése hagyománya egy nemeslelkű emberbarátnak, ki élete minden gyümölcsét magasztos céloknak szentelte.” E szavak diszlenek a palotaszzerű intézet egyik falába illesztett fekete márványablán, hirül adván, hogy az alapító igazi zsidó módra gyakorolta ebbeli jótéteményét, még nevét sem akarta az utókorral tudatni.

De mi, kik a gyönyörű alkotásnak keletkezésétől fogva tanui voltunk, tudjuk, hogy e nemeslelkű emberbarát Fox Antal volt, ki a mily rideg és hidegnek tetszett külsőleg, ép oly melegen érzett és vonzódott belsőleg mindenüvé, hol nyomort látott s hol segélyre szükség volt. Az ő teremtménye nem csupán ez intézet, hanem az ezzel vetélykedő budapesti izr. fiárvaház is.

Nem tulozunk, ha azt állítjuk, hogy e két intézet páratlan a maga nemében, mert mindegyik tökéletesen beillenék fejedelmi palotának

Igaz, hogy ez tulajdonképen nem előny azokra nézve, kik ez intézetekben ápoltatnak, mert mintegy meggyökeresíti bennök a pompa iránti hajlamot; de ez mit sem von le az alapító érdemeiből s mindig csak arról fog tanuságot tenni, hogy teljes szívvvel gyakorolta a jót s hogy egész lélekkel iparkodott a szerencsétlen emberek javát előmozdítani.

Sokkal nagyobb előny ez intézetekre nézve az, hogy a bennök uralkodó szellem teljes összhangban áll a kölsővel; ennek fényes tanuságát adta a fent említett napon a siketnémák intézete, midőn ez évi zárvizsgáját tartotta.

Ha egészen ép érzékű gyermekek vizsgáján hallottunk volna oly feleleteket, minőket a szegény némáktól hallottunk, még akkor is dicsérettel kellene megemlékeznünk azokról, kik e siker érdekében fáradoztak; mennyivel inkább tartozunk ezzel azoknak, kik a szegény, önhibájuk nélkül elállatiasodott piczinyeket ez állapotból kiragadják s őket beszélő és gondolkozó emberekké nevelik, hogy az emberi társaságnak hasznára válhassanak.

S mit beszéltek a némák? Tán valami beszajkolt mondotokat? Dehogy! Épúgy feleltek mint a legépebb beszélő tehetséggel bíró legképeesebb elemi tanulók szoktak a vizsgánál felelni.

Hogy csak némi fogalma legyen t. olvasóinknak, mit tanultak a szegény némák ez intézetben, ide iktatjuk a derék igazgató, Grünberger ur által vezetett V. és VI. osztály tananyagát.

A hatodik osztályban 10 tanuló van, 6 fiu és 4 leány.

Ezen osztály a fogalomfejlesztésben és a mondatalkotásban már annyira haladt, hogy az oktatás többé nem nézlettani alapon szemléleti képek útján folyt, hanem a tananyagának egyes tantárgyakra való felosztása szerint.

Elvégeztetett;

A vallásból: Isten főbb tökélyeinek ismertetése, a tizparancsolat, a zsinagógai év felosztása, a szombat, a fő- és félünnepek, a böjtök jelentőségei, a nyilvános istenitisztelet és végre a vallásos szertartások.

A bibliai történetből: Bibliai történetek, az izraelita birodalom megalapítása, a királyok korszaka.

Héber olvasásból: A könyvből való imádkozás gyakorlása, továbbá a főbb imák könyv nélkül való betanulása.

Olvasmányok kezeléséből: Tankönyvül használtatott a fővárosi népiskolák számára elfogadott IV. osztályu olvasókönyv. Tárgyaltatott 34 olvasmány. Ezek közül 15 a hazai történetből, alkotmánytanból és földrajzból meríti tárgyát, 7 erkösképző elbeszélés, illetve mese, 2 művelődés történeti tárgyú. 3 egészség- és illemszabályokat tartalmazó, 4 költemény, 3 példabeszédeket tartalmazó.

Német nyelvből: A Hill-féle szemléltető képek német nyelven való megbeszélése.

Folyóiratok megbeszéléséből: A gyermekek számára járatott „Képes Néplap“-ból a világban jelenleg előforduló nevezetesebb események megbeszéltek.

Magyarok történetéből: Magyarország összefüggő története a magyaroknak Magyarországra való költözésétől a mohácsi vészig (1526), továbbá, történeti tartalmu olvasmányok tárgyalása, valamint a földrajzban a történelmileg nevezetes helyek külön kiemelése által, a magyar nemzet történetének főbb mozzanatai.

Alkotmánytanból: A szab. kir. városok, a vármezők és az ország közigazgatásának megmagyarázása.

Világtörténetből: Az ókor, nevezetesen az indiaiak, khinaiak, egyiptomiak és phöniciák története röviden.

Földrajzból: A főváros és Pest-Pilis-Solt Kis-Kun megye leírása, az osztrák-magyar birodalom folyó és állóvizeinek, síkjainak és hegyeinek ismertetése a térképrajzolás alapján. (Felemlítve lettek mindenütt a történelmileg nevezetes helyek). A világrészek térképről való megbeszélése.

Természetről: Az állatország, a növényországból pedig az ismeresebb növények bemutatása.

Természettanból: A mindennapi életben előforduló természeti tünemények és természettani eszközök megbeszélése.

Beszéd- és értelemgyakorlatokból: A Hill-féle szem-

léltető képek leírása alkalmával egyes ritkábban előforduló szólásmódok begyakorlása.

Írástanból: Egyes a növendékek körében előforduló események elbeszélése, leírások napló alakjában; a levélírás; a polgári ügyiratok közül a nyugta, a számla és a bizonyítvány.

Számítanból: Az egy- és különnevű törtékekkel való négy számítási művelet a gyakorlati életből vett példák megfejtésével.

Szabadkézi rajzból: Emberfejek, állatok, diszitmények és tájképek rajzoltatása minták után.

Szépírásból: A magyar, német és héber írás gyakorlása összekötve írásgyakorlatokkal.

Az ötödik osztályban 12 fiu és 5 leány.

Ezen osztályban a tananyag szintén egyes tantárgyakra felosztva dolgoztatott fel.

Elvégeztetett

A vallásból: Isten főbb tökélyeinek megismeretése, a tizparancsolat, a zsinagógiai év felosztása, a szombat, a fő- és félünnepek valamint a böjtök jelentőségei.

A bibliai történetből: Sámuel biráskodásáig.

Héber olvasásból: A könyvből való imádkozás gyakorlása, továbbá a főbb imák könyv nélkül való betanulása.

Olvasmányok kezeléséből: A fővárosi elemi népiskolák III. osztályában alkalmazott olvasókönyvből tárgyaltatott 26 olvasmány, s pedig: 8 elbeszélő, 2 leíró, 7 hazai történelem tartalmu, 2 földrajzi tartalmu, 2 alkotmánytani tartalmu, 3 egészség- és illemszabályokat tartalmazó és végre 3 költemény.

Folyóirat olvasása: A „Kis Lap“ című hetifolyóiratból tárgyaltatott: 3 elbeszélés, 3 leíró közlemény, két szindarab, 2 költemény és 2 talány.

Német nyelvből: A Hill-féle szemléltető képek német nyelven való megbeszélése.

Magyarok történetéből: A hunok, avarok és magyarok bevándorlása, az ősmagyarok vallása, életmódja, és egyéb szokásai, a honfoglalás, Magyarország a fejedelmek korában, a kereszténység terjesztése, Szt-István király; továbbá történelmi tartalmu olvasmányok tárgyalása, valamint a földrajzban a történelmileg nevezetes helyek megbeszélése által a magyar nemzet történetének főbb mozzanatai.

Földrajzból: A főváros földrajzi megismertetése, Magyarország folyóvizei, az azok mentén fekvő városok és megyék, valamint az ország határainak megismertetése térkép rajzolás alapján, kiemelve mindenütt a történelmileg nevezetes helyeket.

Világisméből: Tárgyaltatott szemléltetés alapján: az iskola, az intézet és berendezése, szüleiház, a melléképületek, a butorok, konyhai-, kerti- és gazdasági eszközök használata és célja, a háziállatok, az ember foglalkozásmódja, családi viszony, nép, nyelv- és valláskülönbség, a helység, magán és középületek, falu, város, megye, ország, világrész, posta, vasuti- és hajóközlekedés, a hőmérő, a világ négy fő- és melléktájéka, az időbeosztás.

Beszéd- és értelmgyakorlatból: A Hill-féle szem-

itt a nifal bir a kál jelentőségével s cselekvő. **לא פללתי** itt a piél bir a kal jelentőségével.

קנא קנאתי itt a piél bir a kal jelentőségével. **מִשְׁמִים הֵבִיט יְיָ וַיִּשְׁטַח הַמֶּלֶךְ** itt a hifil pótolja a hiányzó kált.

Más esetekben azonban a hifil mivel t e t ő cselekvést jelent, így

הַסְגִיר =nyargaltassátok, **וְהִרְכַבְתֶּם אֶת שְׁלֹמֹה בְנֵי** =elzárát.

A **נשך** gyök a kal és piélben a kigyó szurását jelenti **כָּל דָּבָר אֲשֶׁר יִשָּׁךְ** személytelen ige gyanánt áll, mert a tárgy se nem vesz, se nem ad kamatot; itt a hifil fejezi ki a kamatvételt, s ily értelemben fordított is.

A mely perczben a dr. Kohut ur által ajánlott fordítás elfogadtatnék: „Hagyjad, hogy a külföldi kamatot vegyen“, akkor fogna csak az a contradictio beállni, melyről említést tesz; mert **את הנכרי תגש** minden kétséget kizáró módon mutatja, hogy a **נכרי** nem esik azon tekintetek alá, melyek a **נר**-nél irányadók. Itt a **תשיך** a **נשך**-nak párhuzamos kifejezése.

Utolsó megjegyzésem inkább logikai természetű, s a szentírás összes vallási,-erkölcsi s juridikai parancsainak természetes folyamánya. Ugyanis a szentírás minden parancsa vagy tilalma közvetlenül, személyesen kötelezi a zsidót; **לא תקם לא תענה** Tedd ezt! Ne tedd ezt!

לא תקם לא תענה Mindenki személyesen köteleztetik ezt tenni, amazt kerülni. Amely perczben a dr. Kohut ur által értelmezett parancs elfogadtatik, a kötelezettség egy új neme keletkezik, mely minden izraelitát más tetteért tesz felelőssé: „A külföldinek megengedheted, hogy kamatot vegyen, de nem atyádfiának“ annyit jelent, ha az egyik az engedélylyel nem él, a másik a tilalomra nem hajt, az összes zsidóság felelős érte, ő vette a parancsot, törvényszegés is történt, tehát más büneért ő lakoljon.

Ismételve hangsúlyozom, hogy egy ily természetű parancs, mely mással tétet valamit, nem létezik a zsidóság összes törvényei közt.

A mózesi törvények örökké dicső érdeme, hogy évezredekkel ezelőtt az emberi jogokat proklamálta, s a, l'aloesztinában lakó idegent a zsidóval egyenjogúvá tette; hogy a zsidóságnak kötelességévé is tette, ezen idegeneknek minden eszközt megadni, hogy megélhessen, anélkül, hogy áttérését a zsidó vallásra követelte volna.

Pedig a zsidóság nem kölcsönzött a pogányságtól semmit, sőt avval vallási fogalom s erkölcs tekintetében merev ellentétben állt. A keresztyénség, melynek alapítója maga az apostolokkal együtt zsidók voltak, s mely összes szent iratainkat, vallás-erkölcsi szabványaival együtt átvette az üdv s szeretet 19. századában nem tudott azon magasztos álláspontra emelkedni, melyet a mózesi törvény elfoglalt. Ezen érdemből mit sem von le azon engedély, hogy egy zsidó ember egy a külföldinek kölcsönzött összeget kamatostul, vagy enélkül visszakövetelhetette. A Denevérek, baglyok és svábbogarak világgosságot kerülő serege hiában gyanusítják a napot, hogy az mennyire ártalmas; azért az továbbra is áldást s éltető meleget terjeszt mindenféle, mint — isteni vallásunk.

Stern Mór.

A magyar izr. hitközségi hivatalnokok országos egyesületének közgyűlése.

A magyar izr. hitk. hivatalnokok országos egyesülete, mint mult számunkban előre jeleztük, május 29-én tartotta közgyűlését. Számos budapesti és az ország minden tájából való izr. hivatalnokon kívül több pártoló tag is vett részt a gyűlésben. Az egyesület elnöke Friedmann Mór tanár, főkántor szép magyar beszéddel nyitotta meg

a gyűlést, megjegyezvén, miszerint jól tudja ugyan, hogy a tagok nagy része, mint külföldi származásúak, a hazai nyelvet nem érti, de mind annak daczára hazafui kötelességének tartja magyarul beszélni. Azon reménynek adott továbbá kifejezést, hogy az egyesület a kántorok magyarosítását is lehetőleg elő fogja mozdítani. Csak az kívánatos, így folytatja szóló, hogy a tagok kölcsönösen megértsék egymást. De ez — sajnos tapasztalása szerint — nem úgy van; mert félreértés létezik itt ott és ennek megszüntetése céljából az egyesület az alapszabályok értelmében lapot is fog kiadni, mely a tagok oktatására és felvilágosítására fog szolgálni. Az alapszabályok jóváhagyásáról, valamint az új egyesület kedvező anyagi állásáról és az utóbbinak fentartására szolgáló eszközökről szóló jelentés lelkes éljenzéssel fogadtatott. Mandl bajai főkántor indítványára a közgyűlés Friedmann Mór tanárt az egyesület alapítása és vezetése körül szerzett nagy érdemei elismerése jeléül élethossziglan való tiszteletbeli elnöknek választotta meg. Ochs t. szentmártoni rabbi indítványozza, hogy a nem rég tartott Friedmann-jubileum alkalmával beérkezett üdvözlő iratok, levelek, költemények, sürgönyök, stb. egy füzetben adassanak ki a ritka ünnepély emlékére, ennek tiszta jövedelme pedig az egyesület alapjához csatoltassék. Miután dr. Goldberg Ráfáel, budai rabbi, dr. Reich Ármin és Mandl bajai főkántor ez indítvány mellett melegen felszólaltak, a két utóbbi pedig azonnal 140 példányra előjegyeztették magukat, ez indítván határozattá emeltetett. A megejtett választás eredménye a következő: Elnök, Friedmann; alelnök, dr. Goldberg; pénztáros, Adler Gyula; ellenőr, dr. Farkas Emil; jegyzők, Frank Leo és Suschny. Választmányi tagokul választottak: Keller, Beermann, Adler és Mandl kántorok, továbbá Ney Dávid, Spitzer D. H., Györi Adolf és Weisz Rikárd. Számvizsgálókul: dr. Reich Ármin, Kann Manó, Salzer Miksa, Neuwohner Manó és Stöckelmacher Salamon. Ezután pedig 24 kerületi előljáró választatott a különféle vidékek számára. A közgyűlés utáni napon egybegyűltek a kántorok a templomban, hol Friedmann főkántor, hogy oktatólag is hasson kartársaira, néhány szerzeményét adta elő karének és orgona kíséret mellett legközelebb megjelenendő munkájából. Az egyesület érdemes elnöke és alapítója iránti szívélyes ovatióval oszlott szét a gyűlés azzal a kívánsággal: Vizontlátásra 1885-ben!

A magyar izraelita hitközségi hivatalnokok országos egyesületének alapszabályai.

1 §.

Az egyesület neve: „Magyar izr. hitközségi hivatalnokok országos egyesülete“.

2 §.

Az egyesület székhelye: Budapest.

3 §.

Az egyesület célja: A tagok erkölcsi és anyagi támogatása.

1. Az erkölcsi támogatás áll:

a) a hivatali állás méltóságának emelésében, a mennyiben az egyesület mindenképen törekedni fog, a hitközségi hivatalnokok érdekeit minden irányban előmozdítani és jogaikat megóvni;

b) egy havi szakközlöny kiadásában, mely a templomi szertartás, zene és énekekre vonatkozó szakszerű értekezleteket, valamint az összes izr. hitközségi hivatalnoki kart érdeklő, és ezeknek egymáshoz s a hitközségekhez való viszonyát fejtegető cikkeket fog közölni. A lap mint egyesületi közlöny értelmi oktatásul és gyakorlati tanácsadóul szolgáljon. Kiállítási költsége évi 350 frttal állapittatik meg.

2. Anyagi támogatást nyújt az egyesület:

a) betegség esetén, ha a családfő legalább egy héten át fekvő beteg, hetenkint 4 frtot, de csak négy héten át;

b) rendkívüli szükségben, ha ez nem önközta hiba, hanem szerencsétlenség folytán következett be, de nem többet 30 frtnál;

c) szolgálatképtelenség esetén; egyszer s mindenkorra 100 frtot;

d) Az elhalt tagok özvegyeinek, vagy ennek hiányában kiskorú árvaínak (fiuknak 16 éves korig, leányoknak férjhezmenetelig) oly formán, hogy minden egyesületi tag köteles a hátramaradt özvegy, illetve az árvaák javára egyszer s mindenkorra egy frtot fizetni; e) czélszerű biztosítási feltételek mellett a tagok kölcsönöket is kaphatnak;

f) ha a gyűjtendő alap és az évi jövedelem idővel kedvező gyarapodást fognak mutatni, akkor a c) és d) alatti esetekben az egyesület segélyezés helyett aránylagos nyugdíjat is adhat, amely esetben azonban az egyesület köteles lesz, egy nyugdíj-szabályzatot a jóváhagyási záradékkal leendő ellátás végett a m. kir. belügyminiszteriumhoz bemutatni.

4. §.

Az egyesület 200 taggal kezdi meg működését; 50—50 taggal leendő gyarapodásával a c) alatti segélyezés is 25—25 frttal növekszik, de 200 frtnál több semmi esetre nem lehet.

5. §.

Az anyagi segélyezés csak az alakulás napjától számítandó három év után kezdődik. Addig minden bevétel az alap gyarapítására fordítandó, kivéve a d) alatti esetet, a melyben a tagok által a hátramaradt özvegy- vagy árvaák javára egyszer s mindenkorra fizetendő egy frtot az alakulás napjától kezdve azonnal fizetni tartoznak.

6. §.

Az egyesület fentartásának eszközei:

a) a felvételi díjak, amennyiben minden tag beirás díj fejében két frtot tartozik lefizetni;

b) a rendes tagok évi járulékaik;

c) az alapító tagok alapítási járulékaik és a pártoló tagok évi segélyezései;

d) az alaptőke kamatai;

e) adományok és hagyományok;

f) hangversenyek és felolvasások rendezése, ami — tekintve az egyesület számos tudós és zeneértő tagját — könnyen eszközölhető.

7. §.

A t a g o k:

Az egyesület **rendes** tagja minden izr. hitközségi hivatalnok lehet, ki életének 50. évét még be nem töltötte, egészséges állapotban van, és **Magyarország területén** létező valamely izr. hitközségben tényleg alkalmazva van.

Az életkor anyakönyvi kivonattal, az egészségi állapot pedig hiteles orvosi bizonyítvánnyal igazolandó.

A rendes tag évenként 8 frtot fizet, mely összeg negyedévi 2 frtos részletekben is fizethető. Az egyleti közlőnyt díjmentesen kapja.

8. §.

Alapító tag az, ki az egyesület alapjához egyszer s mindenkorra 100 frttal járul, akár készpénzben, akár kamatozó értékpapírokban.

9. §.

Pártoló tag az, ki az egyesületet évenként 5 frttal támogatja, nem szabva határt a bőkezűségnek.

Érdemes személyiségek **tiszteletbeli** tagokká választhatók. Külföldi egyének azonban csakis a m. kir. belügyminiszterium előleges jóváhagyása mellett választhatók az egyleti tiszteletbeli tagjaivá.

10. §.

Minden tag, az alapító és pártoló is activ és passiv választó joggal bír; részt vehet a közgyűlésen, tehet

indítványokat és szavazhat. Az alapító és pártoló tagok azonban az anyagi támogatásban nem részszerűsülhetnek.

11. §.

Ha valamely rendes tag az egyletből önkénytesen kilépni óhajt, tartozik ebbeli szándékát 3 hónappal előbb a választmánynak írásban bejelenteni; ellenkező esetben, újból egy évre tagkötelezettséget vállaltnak fog tekintetni. A befizetett díjak és járulékok semmi esetben vissza nem térítettnek.

12. §.

Ha valamely rendes tag járulékaival egy évnél tovább hátralékban van, és kétszeri írásbeli felszólításra sem tesz eleget abbéli köteletségének, egyesületi jogait elveszti. Hasonlóképen elveszti egyesületi jogait az, ki más országba költözik; ezek azonban, ha Magyarországra ismét vizatérnek, egyesületi tagok lehetnek, anélkül, hogy a felvételi díjat újra lefizetni tartoznának.

13. §.

Olyan tagok, kik erkölcsstelen életmódjuk és méltatlan magukviselésével a közvélemény jogos rosszalását vonják magukra; ugyszintén olyanok, kik kartársaik állásának rágalom és elnyomás által ártanak, az egyesületi tagok sorából a választmány által kitörleendőek.

14. §.

A választmány tartozik a kilépett, jogvesztett és kizárt tagokról a közgyűlésnek kimerítő jelentést tenni.

15. §.

A egyesületi jogok elvesztése esetén (12. és 13. §§.) a befizetett díjak és járulékok nem térítettnek vissza.

16. §.

Az egyesület igazgatása:

Az egyesület igazgatását egy elnök, alelnök, pénztárnok, ellenőr jegyző és hat tanácsos eszközlik, kik együttesen a Budapesten székelő központi választmányt képezik.

17. §.

Ezen központi választmányon kívül az ország különböző vidékeire még 24 kerületi előljáró választatik.

18. §.

A elnök képviseli az egyesületet minden tekintetben úgy a tagokkal, mint a hatóságokkal és magánosokkal szemben.

Ő hívja egybe havonként vagy a szükséghez képest rövidebb időtartamokban írásbeli meghívókkal a közp. választmányi gyűlést; ő vezeti és oszlatja fel azokat, ő bocsátja szavazás alá az indítványokat és ő hirdeti ki a hozott határozatot. Legalább öt választmányi tagnak indokolt írásbeli beadványára az elnök rendkívüli választmányi gyűlést tartozik egybehívni.

19. §.

A választmányi üléseken határozathozatalra, az elnököt bezárólag, hat választmányi tag jelenléte szükséges. A szavazatképtelenség folytán egybehívott második választmányi ülés határozatképes, tekintet nélkül a megjelentek számára. Szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt. A jegyzőkönyvet az elnök és jegyző aláírják és 2 jelenlevő tag hitelesíti.

20. §.

Az elnök jogositva van, 10 frtot meg nem haladó összeget saját felelősségére kiadni; amit azonban utólagosan a legközelebbi választmányi gyűlésnek jóváhagyás végett tudomására hozni tartozik.

21. §.

Az elnök akadályoztatása estén az alelnök lép helyébe ugyanazon jogokkal, köteleességekkel és felelősséggel.

22. §.

A pénztárnok valamennyi az egylethez érkező pénzeket átveszi és pénztári könyvet vezet. A kézi pénztárban azonban soha 25 frtnál több nem tartható. A többlet egy a választmány által meghatározandó pénztintézetben

gyümölcsözőleg helyezendő el. A takarékpénztári könyvecskék és netaláni értékpapírok tűzmentes pénztárban őrizendők.

23. §.

A pénztárnok csak az elnök által kibocsátott és az ellenőr által ellenjegyzett utalványokat fizethet ki.

24. §.

Az ellenőr szintén könyvet vezet a bevételek és kiadásokról, melyet negyedévenként az elnök vagy alnök jelenlétében a pénztárnok könyveivel és a kifizetési utalványokkal összehasonlítani tartozik.

25. §.

A jegyző az ülések jegyzőkönyveit vezeti és a levezetéseket is ő teljesíti.

A hivatalos iratok az elnök és a jegyző által aláíratnak.

26. §.

A választmány hatásköre

A választmány örökös az alapszabályok megtartása és az évi járulékok pontos befizetése felett, gondoskodik aziránt, hogy a hátralékos tagok a fizetésre írásbelileg felszólíttassanak és hogy az egyesület vagyona gyümölcsözőleg elhelyeztessék; határoz új tagok felvétele és oly tagok kizárása felett, kik tagsági jogukat az alapszabályok 12. és 13. §§-ai értelmében elvesztették; a tagok folyamodványait, valamint a kerül. előjárók jelentéseit (27. §.) átveszi és elintézi; a közgyűlés napirendjét meghatározza és döntőleg határoz mindazon ügyekben, melyek az alapszabályok értelmében a közgyűlésnek (30. §.) fentartva nincsenek.

A kerületi előjárók feladata, kerületeikben az egyesületnek új tagokat (rendes, pártoló és alapító) szerezni, lehetőleg adományokat gyűjteni, a tagokat tagsági díjaik pontos fizetésére figyelmeztetni, szükség esetén meginteni, a központi választmány megkeresésére véleményüket nyilvánítani és jelentéseket beküldeni és az egyesületet érintő eseményekről tudósítani.

28. §.

Minden egyesületi tisztség tiszteletbeli, melyért fizetés nem jár.

(Vége követk.)

A jó példa hat.

Eötvös „Karthausi“ című munkájában egyik helyen ezeket mondja: — „Mily szép szokása az az embernek, hogy minden alkalmat igyekszik felhasználni, melyben kifejezést adhat valaki iránt táplált tiszteletének és szeretetének; ilyen a névnap, születésnap s. a. t.“ — Az iskola, melynek feladata nemcsak oktatni, hanem nevelni is, nem maradhat közönyvel ily szokásokkal szemben, hanem igyekeznie kell az ily alkalmakat felhasználni, ezek iránt a gyermeket fogékonyra tenni és a vele járó érzelmeket benne felkölteni. Hála elődeinknek, kik némely szokást már rég meghonosítottak az iskolában, melyek a gyermeki kedély képzésére igen alkalmasak.

A többek között május elseje is olyan nap, mely erkölcsi voltánál fogva a legjelentékenyebb az iskolai életben, mily szép nyilvánulása a gyermeki, illetve a tanítványi szeretetnek a májusi ajándék;*) csekély értékű tárgy az, mit a gyermekek néhány megtakarított filléreikért vehetnek és mégis többnyire öröm könyveket csal a tanító szeméből; mert ha valahol, ugy ez esetben legalkalmazhatóbb azon igazmondás: Az ajándéknál nem a tárgyat kell nézni, hanem azt, hogy kitől és hogyan jő. Mostan rátérek azon tárgyra, mely tulajdonképen ezen közlemény megírására vezetett. Igaz ugyan, hogy előbb magamról kell szólnom, mint előzményről azon nemes és egyedül álló jelenségnek, mely első május alkalmával

*) Ily szokásról még eddig nem volt tudomásunk; ez bizonyosan csak bizonyos vidékeken divik.

iskolám egyik növendékénél nyilvánult, de az igen tiszt. olvasó közönség ismerve azon régi jezsuita közmondást: „A cél szentesíti az eszközöket“ valószínűleg meg fog bocsátani az önzés eme nyilvánításáért.

Isten kegyelméből 3-ik éve működöm a fáradságos és háládatlan tanítói pályán és így már harmadik májust élem mint tanító, a melyek mindegyike egy-egy üdülő gyep-sziget gyanánt szolgált a sivatagon járó utasnak; nem mondok újat, minden tanító tudja, hol ez szokásban van, mily lelkesedéssel, örömtől sugárzó arccal rendezik a májusi ajándék átadását. Ez éven is tanítványaim a meglepetés kedvéért titkosan gyűjtöttek magok között; május előtti napon azt kérdeztem tőlök: mennyi a gyűjtés eredménye? Elképzelték, mily meglepett szegénylős arccal vallották be a gyűjtött összeget; erre azt ajánlottam nekik, hogy e pénzen egy iskolába járó szegény növendéknek**) egy öltönyt vegyünk, ezt fogom a legbecselesebb ajándék gyanánt tekinteni. Megilletődéssel vették ezen ajánlatomat és késznek nyilatkoztak teljesítésére, a fiúnak megvették a ruhát. Május elsején kora reggel ünnepélyesen feldiszitették a tantermet, összegyűltek mindnyájan korábban mint máskor és várták megérkezésemet, a mint az iskolába beléptem, harsogó éljenzéssel fogadtattam. Most kíváncsian várták a történéseket, egy rövid bevezetés után, melyben a májusnak, mint iskolai ünnepnek jelentőségét kiemelttem, rátértem a jótékonyra és könyörületesre, különösen hangsúlyozván, ha majd felnőnek, mindig igyekezzenek olyanok lenni; ezután felszólítottam egy növendékemet az ajándék átadására; a meghatottság néma csendje bizonyítá legjobban a hatást, melyet e jelenet a gyermekekre gyakorolt; a szegény gyermek zokogása szakította félbe ez ünnepies csendet, a hálakönyei voltak tolmácsai a szavakra nem képes gyermek köszönésének. Öröm és fájdalom oly közzel állottak egymáshoz, hogy míg az egyik gyermek nevetett, szomszédja sirt mellette; magam is csak nehezen fojthattam el a megindulást s nagy erőmefeszítésembe derült, hogy az a sokat mondó, de emberi nyelven ki nem fejezhető jelenet láttára ki ne törjön.

A czimnek megfelelő esemény, csak ezután következett, mely esemény fényesen bizonyítja, hogy a tanítónak szívből jövő, tettetés nélküli beszéde, mindig fogékony talajra talál a gyermeknél, mely a legrövidebb idő alatt megtermi hasznos gyümölcsét. F e l d m a n n Lajos, iskolám II. oszt. belüli növendéke egy köztisztviselőben és becsülésben álló család gyermeke, mely családnál a jótékony példáját ugyan mindennap látja, de még is feltűnő jelenség az, mit közölni erkölcsi kötelességemnek tartok. A szegény elhagyott gyermeknek mi csak egy öltönyt vehettünk, lábbelire nem telt; az említett jószívű fiut nem hagyta nyugodni azon tudat, hogy a szegény fiu mezitláb járt, szüleinél kifejezést adott ezen aggodalmának, de ezek azonban elutasították azzal, hogy most nyár van, járhat mezitláb is, de ő nem nyugodott hanem egy iv papírt vett a kezébe és a 7—8 éves fiu házról-házra járt pénzt gyűjteni; nem telt bele 4—5 óra 3 frt. volt a gyűjtés eredménye, melyet ő 20 krajczárral kezdett meg. Az adakozók névsorát nem tartom szükségesnek itt közölni, hanem fogadják hála köszönetemet szegény tanítványom nevében mindazok, kik nemes adakozásokkal kettős jótéteményt cselekedtek; segítettek a szegény gyermekek és elismeréssel adóztak a jószívű gyermek nemes fáradozásának.

Különösen említést érdemel, hogy minden külső befolyás nélkül cselekedte, sőt kérte az atyját, hogy igazolja ezen mulasztását, mert maga szégyelte tettét bevallani.

Igen tisztelt olvasó közönség, ez azon tény, melynek

**) Ez egy elhagyott gyermek, atyja Amerikába vándorolt, anyja is itt hagyta, és most növendékeim gondoskodtak élelmezéséről is.

én oly nagy fontosságot tulajdonítok és hiszem, hogy más is osztozik ezen nézetemben; czéломat azonban csak úgy vélem elérnek, ha azon kartársak, — kik közönnel viseltetnek oly kicsinynek látszó, de nagy fontosságú nevelési eszközökkel szemben — felhasználandják az alkalmakat a jótékony és könyörületesség érzelmeinek fölköltésére a minden iránt fogékony gyermeki szivben:

Az embernek rendeltetése az állam, egyház és a társadalom szolgálatában állani és míg az első kettőnek a hazaszeretet és vallásosság képezi alapkövét, addig a harmadiknak a jótékony élet elemé; mert a társas élet legfőbb feltétele, hogy az egyes ember saját érdekeit mindig a társadalom érdekeinek alá vesse, és én csak ily társadalmi viszonyoktól teszem függővé az egész emberiség boldog jövőjét.

Sárospatak 1883. máj 21.

Schneider Jakab.

Különfélék.

Az országos izr. tanítóképzőben a folyó évi vizsgálatok következő rendben tartatnak meg: 1. A képesítő: a) az írásbeli: f. é. június hó 14. és 15-én, b) a szóbeli- 18., 19., 20. és 21-én reggeli 8 órától délutáni 1 óráig. 2. A IV. évfolyambeli osztályvizsgálatok: június 3-ától 8-ikáig, délelőtti 8—11 és délután 2—4-ig. 3. Az I. II. és III. évfolyambeli zárvizsgálatok: június hó 21-ikétől 26-ikáig bezárólag, délelőtt 8—11, és délután 2—4-ig. 4. A képezdei gyakorló iskolában, az 1. és 2. osztály: június hó 28-án délelőtt 8—10; a 3. oszt: 10—12-ig; a 4. és 5. osztály 2—4-ig.

— **Zsidóhecczek Oroszországban.** Rostowból máj 23-iki kelettel ama hecczekről, a következő részleteket írják: E hó 23-án éjjel két orosz szabadlány, egy zsidó korcsmában megölt egy asztalost 30 rubelnyi pénzeért. A gyilkosságnak úgy futott híre, hogy zsidók szívták ki az asztalos vérért s e miatt perczről-perczre növekedett a „nép“ dühe. A zsidó korcsmákat minden kivétel nélkül elpusztították; de sőt a vásár szegény zsidó ponyvakereskedőt, a kiknek olyan kevés veszíteni valójuk volt, e kevesektől is megfosztották. Az „új bazár“ ma rettenetes képet nyújt. E tér sátrai, melyek még egy nappal ezelőtt csinosan kirakott árakat mutattak, ma teljesen ki vannak rabolva és föl vannak forgatva; a szerencsétlen kereskedők sirva állanak sátraik mellett s kikeresgélnek azt, a mit a pusztítók az utca sarában meghagytak. Tovább menve a járó kelő, térdig gázol a fölszakított párnák, dunyhák tollában, összetört butorok darabjai között. Hogy a pusztítás minő dühvel folyt, elképzelhető abból, hogy még a sátrak nehéz keresztgerendáit is összetörték. Tizenöt zsidó ruhakereskedő, a kik között két vagyonos is volt, ma koldul. A városnak zsidónegyede ugyanilyen képet nyújt. A házak legnagyobb részét kirabolták, a két zsidó-templomnak pedig összetörték minden ablakát. A rendőrség semmi oltalmat nem nyújthatott, mivel ereje a vad hordákkal szemben nagyon csekély volt. Végre 6 órakor délután Nowo-Cserkaskból kozákok érkeztek s erélyes fegyveres közbeléptükre este 11 órára a nyugalom helyre volt állítva. 156 embert fogtak el s még többet is el fognak csukni. A garázdálkodás alatt három zsidót megöltek. Alakult a városban egy segélyző-bizottság, mely föladatává tette a kifosztott zsidókat anyagilag támogatni. — Eddig az egyik tudósítás. Egy magánlevél azonban másképp adja elő a történeteket. E szerint egy zsidó pálinkaboltos, a saját korcsmájában agyonütött egy részeg orosz. A gyilkosságot reggel 7 órakor tudták meg s rögtön hozzáfogtak a zsidók korcsmáit, boltjait, lakóházait földelni. A rendőrség és a katonaság tehetetlen volt a tömeg

dühével szemben. A nap folyamában többször adtak sor-tüzet s több embert, leginkább ártalmatlan nézőket elöttek. 8 órakor érkezett 200 kozák, kik helyre is lállíták a rendet, melyet többé nem is zavartak meg.

Ujabbán ismét a következőket írják: Ma már a zsidóhecczek hála istennek, egészen elmúltak. Van most városunkban 150 lovas és 150 gyalog kozák Cserkaskból. E katonák a város különböző pontjain, leginkább a gazdagabb zsidók házaiban vannak elszállásálva, s rendőrtisztek vezetése alatt éjjel-nappal czirkálnak a városban, s egyelőre, természetesen Rostow költségén, itt is maradnak. Rostowban 100 zsidónak boltját, korcsmáját, házát dulták föl, de sehol sem gyujtogattak; a megkárosult szegényebb zsidokról azonban gondoskodnak a nagy számban levő gazdagok, s elég munka és kereset van is folyton arra, hogy senkinek szükséget szenvednie ne kelljen. Ma már minden zsidó ismét kinyithatá üzletét, s a panique teljesen elmúlt.

— **A vándor rabbi kincse.** Bécsben föltünést kelt jelenleg a következő érdekes eset: Pár héttel ezelőtt egy kopott ruhájú vándorrabbinus látogatta meg Spitzer Salamont, az ottani hajó-utczai zsinagóga papját, s arra kérte, hadd aludhassék pár éjjel a zsinagóga-hoz tartozó tanuló-szobában. Minthogy az idegen papirjai rendben voltak, megengedték ezt neki. A minap megbetegedett az öreg és el kellett vitetni a kórházba; bőröndjét azonban, mely állítási szerint nem tartalmazott egyebet értéktelen ruhánál, ott hagyta a zsinagógai szolgánál. Tegnapelőtt meghalt a rabbi, s most a temetéshez szükséges halottas-köntös beszerezhető végett felnyitották a bőröndöt. Képzelmű az illetők meglepetését, mikor a bőröndben levő piszkos ima-köpenyben (talesz) 16,000 frtot találtak részint bankjegyben, részint értékpapirokban! A pénzt egyelőre Schneeberger bécsi ügyvédnél deponálták, egyuttal pedig megindították az eljárást az örökösök kipuhatólása ügyében.

— **Az izraelita zugiskolák** korlátozása tárgyában Velkey Pál, szabolcsmegyei kir. tanfelügyelő, egy szabályrendelet mutatott be a legközelebbi megyei közigazgatási bizottságnak, amely a bemutatott szabályrendeletet jónak és helyesnek találván, elfogadás és megerősítés végett ajánlólag a megyei közgyűlés elé terjeszteni határozta.

— **Dr. Brode Lipót**, a f. öv. ügyvédikar egyik legkiválóbb tagja, hazánk egyik legjobb jogtudósa, f. hó 27-én jobb létre szenderült. A megboldogult külföldi létére anyira megtanulta hazai nyelvünket, hogy irálya és szóbeli előadása által ámulatba ejtette az embert. Béke poraira.

— **A Fonciere, pesti biztosító intézet** f. hó. d. e. 11 órakor tartotta meg ez évi rendes közgyűlését, gróf Pejacsevič Márk elnöklete alatt. Az elnök a napirend tárgyalása előtt meleg szavakban emlékezett meg Fuchs Károly vezérigazgató-helyettes közelebb történt elhunytáról. A felolvasott igazgatósági jelentés sajnálattal constatálja az elmúlt üzleti évről kedvezőtlen voltát, a mennyiben az csak 3,688 frt 51 kr. tiszta nyeresémet eredményezett. Az igazgatóság ennek okát a támadt verseny folytán leszállított alacsony díjtételekben s a tüzesetek és jégverések nagy számában látja, melyekben a múlt év bővelkedett. Az elmúlt évben az összes díjbevétele 4 044,471 frt 76 kr volt. Visszbiztosítás fejében 1.163,814 frt fizettetett ki. A kifizetett és tartalékba tett kárösszeg 2.075,300 forint. A díjtartalék 2.135,240 forintot tesz ki, tehát a múlt évvel szemben 262,339 frttal szaporodott. A kártartalék 241,802 frtra rugott; ennek szaporodása 67,780 frt. Az egyes biztosítási ágakra nézve a jelentés a következő adatokat tartalmazza: A tüzbiztosításnál készpénzdíjbevétele 2 425,774 frt volt. Visszbiztosítási díjak fejében kifizettetett 822,390 frt. Saját számlára maradt 1.603,383 frt. Károk fejében kifizettetett 1.212,404 frt. A díjtartalék 534,722 frt. Az életbiztosítási ágban 5.140,134 frt tőke és 669 frt járadék összeg ere-

jéig. 3092 biztosítási ajánlat lett benyújtva. Ebből 652 ajánlat elutasított 1.118,750 forint tőke és 79 járadék-összegerejéig. Halálesetek, biztosítások lejárása és törlések 2.188,284 frtot tettek ki, úgy hogy az év végén érvényben maradt 12.034,994 frt tőke és 2998 frt járadék összeg. A díjtartalék 1.588,771 frtra emelkedett. — A jégbiztosításnál a díjbevétel 842,073 frt volt. Viszontbiztosítási díjak fejében kifizetett 228,794 frt; úgy hogy saját számlára maradt 613,279 frt. A kifizetett kárösszeg 594,535 frtot tett ki. — A szállítmánybiztosítási ágban a tiszta díjbevétel 261,189 frt volt. A közgyűlés, jóváhagyással tudomásul vevén az igazgatóság jelentését, elfogadta azt az indítványt, hogy a 3688 frt 51 kr nyereség, a nyereség tartalékalaphoz csatoltassék, s a felmentvényt az igazgatóságnak s felügyelő bizottságnak megadta. Elfogadta a közgyűlés az igazgatóságnak az alapszabályok 23., 32., 44. és 52. §§-nak megváltoztatására vonatkozó javaslatát is. E változtatások az igazgatóság tagjai számára, javadalmazására, a felügyelő bizottság tagjai számának meghatározására s a tiszta nyereség felosztására vonatkoznak. Végül még a közgyűlés az igazgatóság és felügyelő bizottság tagjait újra megválasztotta s az elhunyt Fuchs Károly vezérigazgató-helyettes felett részvétét fejezte ki.

Szépirodalmi Csarnok

Isten büntető keze.

(Folytatás)

Azonban Deborah jobb lelkiismerete győzött a válság percében és megvetéssel lépett, a vak szenvedély által félrevezetett csábító elé; ki mélyen megilletődött a fájdalomtól elhalaványult arcz fenségétől és nem merészelte többé bünfertőztetett karjával a kedves asszonyt érinteni.

Lihegve és sikoltozva rohant a kis Joé Silvio lábaihoz a vérszomjas katonák elől menekülendő,

„Védj meg oh Silvio“ esdeklé a kis fiu és kimerülten rogyott a földre.

A harcosok kiknek most Deborah szépsége és becses ékszerei tüntek fel, a szép asszonyt támadták meg,

De Silvio mint a felingerelt orosz lány lépett a dühöngők közé, erélyesen intve őket, hogy kinek kedves az élete, e nőhöz ne nyuljon.

Silvio határozott és férfias fellépése visszariasztá kissé a támadókat, de csakhamar kárhóztatónak találták, hogy Silvio katolikus létére egy zsidó asszonyt és gyermekét védelmezni merészel, mire még elkeseredetben rohantak a védtelen nőre és néhány csapással ott feküdt Silvio is szeretett Deborahja holtteste mellett.

Vonjunk fátyolt e szivrendítő jelenetre, csak azt akarjuk még tudatni, hogy nagyon kevesen menekültek meg, legnagyobb része isten szent házában lelte örök nyugalomát.

Éjfél lehetett mire Silvio az aléltásból, melybe a megsebesülés következtében esett, feleszmélt. Irtózva tekintett maga körül, borzadály fogta el lelkét; a romlás és mézárulás néma gyászkepe árnyékként tünt fel a lámpák homályos világánál. Keblét pokoltüzként mardosták a lelki győzelmek. Legelőször is Deborah csonka holttestemét pillantotta meg, legnagyobb fájdalommal borult reá és forró könnyeivel áztatá a halvány arcot. Midőn bűnös lelke kissé könnyebült, első és utolsó csolkot nyomva kedves Deborahjának jég ajakára, távozott. Silvio közel volt a kijáráshoz, midőn egyszerre valami nyöszörgő hangot hallott, megállt, ingadozó lépteit ezután a hang felé irányítá. A kétségbeeső nyöszörgőben Joét ismerte fel, kit isten hatalmas védő keze mentett meg a haláltól és most kedves övéit siratá.

Silviot e fiu láttára kétszeresen kinozták gonosz

lelkiismeretének ördögei, és ijedve akart menekülni a szemrehányás élő képétől. De ekkor egy nemes gondolat villant meg agyában, mit talán az ég küldött, azon, hogy az általa árvaságra jutott gyermeke atyai pártfogásába veszi, hogy ez által lelkiismerétét némileg megnyugtassa és irtóztató vétjét enyhítse. Mint a sivatagban üditő forrás után epedő utas, úgy vágyodott ő is ezen eszme megvalósítására és megszólítá a fiut.

Ijedve ugrott félre a szerencsétlen gyermek, de midőn felismerte Silviot örömmel rohant karjai közé. „Silvio te élsz“ volt a gyermek legelső kérdése. „Oh mennyire hálát adok az istennek, legalább egy is megmaradt azok közül, kiket én annyira szerettem. — Nézd csak, a többi mind itt fekszik! — De te Silvio, ki életedet érettem és kedveseimért oly nemeslelkűen kockáztattad úgy-e nem fogsz elhagyni, nem taszítasz el engem magadtól?“

Pirulva a büntől, vigasztalólag fordult Silvio a könyörgő fiuhoz azt köpenyébe burkolva, hogy az éj hűvös levegőjétől megvédje, lakásába vezette.

E perctől fogva Silvio lett az árva fiu atyja.

II.

Silvio rövid idő alatt rendezte ügyeit, vagyónát pénzzé tette és Joével elhagyta azon várost, mely folyton emlekezteté szenvedélyének iszonyu büntetése és Hamburgba költözött, hol mint kereskedő telepedett le.

Az mennyire csak lehetett a fogadott fiát jó nevelésben és oktatásban részesítette, elhalmozta minden elgondolható jótéteményekkel és azon volt, hogy minél inkább elfelejtse vele azon szerencsétlenséget, melynek ő volt egyedüli oka.

A fiu mindezt hűségre, ragaszkodása és kiváló szeretete által viszonzta; ragaszkodása pártfogója iránt határtalan volt és a legkisebb figyelmet is hálájával róttá le. De ezen elismerés nem igen örvendeztette Silviot, mert így mindég a gyermek lekötözöttje maradt.

Silvio néhány évig igen szerencsés volt vállalataiban, de egyszerre elpártolt tőle fortuna asszony hajlama és egyik csapás a másikat érte: téves speculatio, betegség és a tehetetlen öregség előjelei, végre egy veszedelmes krízis megfosztották minden vagyónától olyannyira, hogy csakis egy koldusbot képezte összes birtokát.

Szegény, gyenge, beteges és öreg, elhagyatva minden barátaitól állott Silvio idegen földön, idegen nemzet között. Egyedül Jóé, kinek boldogságát ő tette tönkre, maradt hű hozzá; egyedül Jóé, a Silvio által elárult és meggyilkolt fia, nem hagyta el; csak Joé, ki azon község tagja volt, melynek legfőbbje a Silvio által uszított katonák fegyverei alatt véreztek el, követte a nyomoruságban is és vigasztalta gyámolította szerencsétlen, isten keze által nagyon sujtott gazdáját.

Ily szomorú körülmények között Silvio nem tehetett egyebet, mint Dania északi tartományában lakó rokonához menni, hogy ott töltsé hátralevő öreg napjait. De csakhamar kifogyott azon eszközökből, melyek a terv kiviteléhez feltétlenül szükségesek, minden segély nélkül volt. Miután rokonához levelileg fordulni nem akart, tehát gyalog kellett utját folytatni.

. S r.

(Folyt. követk.)

Szerkesztői pósta.

Dr. K. S. Nagyvárad. Kérek választ minapi levelemre. Ha duplikálni szándékozik, idejekorán kérem a cikket.

A. A. Nagyvárad. A most folyó csarnok után az ön dolgozata következik. Tisztelem k. atyját.

Sz. J. Szolnok. Köszönöm fáradságát. St. urral személyesen is beszéltem ittlétekor. Ez már rendben lesz; most a másikat.

Kr. B. Pápa. Mihelyt megtudom, azonnal írok F-től még nem kaptam levelet.

Kl. S. Szeged. Minden tisztességes ember megfizeti tartozását ha pedig nem teszi, akkor pellengérré állítják vagy egyszerűen beperelik.

Felelős szerkesztő: **Zsengeri Samu.**